
Priloga III

POVZETEK PRISPEVKA VEČDELEŽNIŠKE PLATFORME O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA
K DOKUMENTU ZA RAZPRAVO „ZA TRAJNOSTNO EVROPO DO LETA 2030“

Evropa na poti v trajnostno prihodnost

POVZETEK PRISPEVKA VEČDELEŽNIŠKE PLATFORME O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA K DOKUMENTU ZA RAZPRAVO „ZA TRAJNOSTNO EVROPO DO LETA 2030“

Člani platforme: Birdlife; BusinessEurope; Svet evropskih občin in regij (CEMR); COFACE Families Europe; Evropski odbor regij; CONCORD Europe; COPA-COGECA; Mreža CSR Europe; Eurocities; Evropska konfederacija sindikatov (ETUC); Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO); ENEL; Evropska zveza za javno zdravje (EPHA); Poslovna šola ESADE; Evropski sindikalni odbor za izobraževanje (ETUCE); Evropsko združenje univerz (EUA); Evropski okoljski urad (EEB); Evropski mladinski forum (YFJ); Mednarodni svet za celovito poročanje (IIRC); Združenje FoodDrinkEurope; Urad za podporo pravični trgovini (FTAO); Socialna platforma; SDG Watch Europe; Transparency International; Unilever; World Wide Fund for nature (WWF); ga. Vandinika Shukla; g. Christian Thimann; g. Wiebe Draijer; g. Janez Potočnik

Opazovalci v okviru platforme Evropski svetovni sveti za okolje in trajnostni razvoj (EEAC); Evropska investicijska banka (EIB); Evropska mreža za trajnostni razvoj (ESDN); Mednarodna zveza za varstvo narave (IUCN); Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD); Organizacija združenih narodov (OZN); Svetovna banka (WB)

Pismo članov platforme

Bruselj, 11. oktober 2018

Spoštovani sedanji in prihodnji voditelji Evropske komisije ter drugih institucij EU,

vsil akterji, ki vam je pri srcu trajnostni način življenja ljudi ter okoljski, družbeni, gospodarski in upravljavski razvoj Evrope,

ljudje in volivci v Evropi,

s to novo platformo in s tem poročilom želimo poslati jasen signal voditeljem, akterjem in ljudem v Evropski uniji in zunaj nje: čas je – bolj kot kdaj koli prej –, da razvijemo in izvedemo daljnosežno, drzno strategijo za trajnostno Evropo do leta 2030.

Opozarjamo, da se od nobenega člana platforme ne pričakuje, da bi podprl vsa priporočila ali stališča iz tega poročila, vsak od njih ima pravico o obravnavanih vprašanih zavzeti drugačno stališče.

Prizadevali pa smo si v kratkem času izhajati iz svojega različnega strokovnega znanja in mnenj ter jih spoštovati, da bi skupaj naredili nekaj za boljšo, trajnostno Evropo.

Naša priporočila, ki jih zaznamujejo trdne skupne vrednote, izboljšave strukturne politike in predlogi za inovativne ukrepe, temeljijo na izkušnjah in prizadevanjih tisočev mož in žena iz javnega sektorja, civilne družbe in zasebnega sektorja. Njihov skupni cilj je spremeniti cilje trajnostnega razvoja v praktične rešitve za dobrobit državljanov ter zaščito okolja za sedanje in prihodnje rodove.

V našem poročilu so izpostavljeni različni pogledi in obravnavani nekateri zahtevni kompromisi med okoljskimi, gospodarskimi, družbenimi in upravljavskimi razsežnostmi trajnostnega razvoja. Nekatere smo uspešno obvladali, pri drugih pa bodo potrebna še dodatna pojasnila in soglasje.

Prepričani smo, da bo zaupanje ljudi in voditeljev v nenehno preobrazbo Evrope ter prizadevanje zanjo obrodilo sadove. Zanj je potrebna kultura poštenega in pravičnega dialoga in partnerstva na vseh ravneh, v katerem lahko vsak partner sooblikuje Evropo, ki skrbi in dela za vse, in tudi drugim daje možnost, da jo sooblikujejo. Gre tudi za celovito strategijo za trajnostno Evropo, ki naj postane vodilo za vse evropske politike in programe, da bodo lahko pospešili naša posamična in skupna prizadevanja za zagotovitev trajnostne varnosti, blaginje in dostojanstva za vse.

Ponosni smo na tisto, kar smo naredili doslej, a menimo, da je nujno narediti še veliko več. Želimo, da bi dialog o trajnostnosti med zainteresiranimi stranmi in institucijami EU in sodelovanje med njimi na tej platformi hitro postala vse boljša in vse širša.

MARTIN HARPER
Birdlife

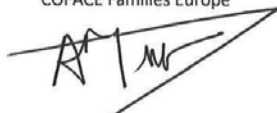
MARKUS BEYRER
BusinessEurope

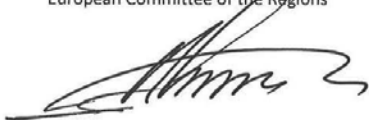
FREDERIC VALLIER
Council of European Municipalities and Regions

ANNEMIE DRIESKENS
COFACE Families Europe

ARNOLDAS ABRAMAVICIUS
European Committee of the Regions

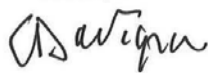
JOHANNES TRIMMEL
CONCORD Europe

LIISA PIETOLA
COPA-COGECA

ETIENNE DAVIGNON
CSR Europe

SILVIA GANZERLA
EUROCITIES

LIINA CARR
European Trade Union Confederation

BRENDA KING
European Economic and Social Committee

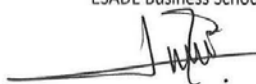
FRANCESCO STARACE
ENEL

SASCHA MARSCHANG
European Public Health Alliance

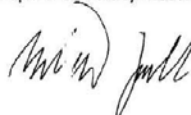
EVA JANE-LLOPIS
ESADE Business School

SUSAN FLOCKEN
European Trade Union Committee for Education

MICHAEL GAEBEL
European University Association

JEREMY WATES
European Environmental Bureau

DEJAN BOJANIC
European Youth Forum

RICHART HOWITT
International Integrated Reporting Council

JANA HAINSWORTH
Social platform

LEIDA RIJNHOUT
SDG Watch Europe

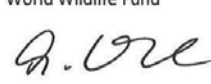
CARL DOLAN
Transparency International

PAUL POLMAN
Unilever

DR. ANDREA KOHL
World Wildlife Fund

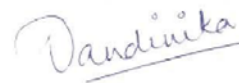
MELLA FREWEN
FoodDrinkEurope

SERGI CORBALAN
Fair Trade Advocacy Office

VANDINIKA SHUKLA
Member acting in personal capacity

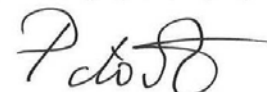
CHRISTIAN THIMANN
Member acting in personal capacity

WIEBE DRAIJER
Member acting in personal capacity

JANEZ POTOCNIK
Member acting in personal capacity

Povzetek

„EVROPA NA POTI V TRAJNOSTNO PRIHODNOST“

Prispevek večdeležniške platforme o ciljih trajnostnega razvoja k dokumentu za razpravo „Za trajnostno Evropo do leta 2030“, oktober 2018

Večdeležniška platforma o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v Evropski uniji, t. i. platforma EU o ciljih trajnostnega razvoja, je bila ustanovljena maja 2017, da bi Evropski komisiji in vsem sodelujočim zainteresiranim stranem nudila pomoč in svetovala glede izvajanja ciljev trajnostnega razvoja na ravni EU.

Kot predstavniki javnega sektorja, civilne družbe in zasebnega sektorja smo si na podlagi trdnih skupnih vrednot prizadevali oblikovati dobro premišljena priporočila o tem, kako spremeniti cilje trajnostnega razvoja v praktične rešitve za dobrobit sedanjih in prihodnjih rodov v EU in zunaj nje. Naša priporočila naj bi bila navdih in vodilo za Komisijin dokument za razpravo „Za trajnostno Evropo do leta 2030“.

Agenda meri visoko, cilji trajnostnega razvoja pa so po naravi vseobsežni in nedeljivi, zato ni mogoče zagovarjati enega samega načina reševanja za vse. Če želimo doseči te cilje, je treba pregledati celoten položaj, ugotoviti, na katerih področjih so potrebne spremembe, in oblikovati usklajene politike, ki bodo prinesle trajne družbene, gospodarske, upravljalvske in okoljske posredne koristi, ter se zavedati, da so vsi cilji in ciljne vrednosti medsebojno povezani, in temu primerno ravnati. Naša priporočila pomenijo velikopotezen prispevek k temu cilju, ki temelji na soglasju.

Kot prednostne ukrepe priporočamo, da EU oblikuje in izvede daljnosežno in preobrazbeno krovno strategijo za trajnostno Evropo do leta 2030 kot vodilo za vse politike in programe EU. Taka strategija bo učinkovita le, če bodo v njej podane tako vmesne kot tudi dolgoročne ciljne vrednosti in če bo v njej predstavljena evropska vizija trajnostne Evrope, ki presega agendo 2030.

Komisija in vse druge zainteresirane strani bi morale pri izvajanju agende 2030 spoštovati ključna načela, da bodo lahko izpolnile sedanje zaveze iz mednarodnih sporazumov, da se bodo zavezali k preobrazbi našega sedanjega družbenega in gospodarskega modela, da bodo dali prednost pospešenemu izvajanju ukrepov za najrevnejše in tiste, ki so v družbi odrinjeni na rob (načelo neprežrtja), priznali zmogljivosti planeta, spoštovali človekove pravice in pravno državo ter zagotovili usklajenost politik za trajnostni razvoj.

Podali smo tudi nekaj priporočil, ki segajo na različna področja. Svetujemo, da EU prenovi svoj sistem upravljanja, da bo zagotovila usklajen pristop k trajnostnemu razvoju. Za agendo 2030 bi moral skrbeti predsednik Komisije ob pomoči posebne projektne skupine. Zagotavljati bi moral učinkovito usklajevanje in o izvajanju poročati v vsakoletnem govoru o stanju v Evropski uniji. Da bi lahko dosegli cilje trajnostnega razvoja in izpolnili Pariški sporazum, bodo potrebni tudi ukrepi regij, mest, državljanov, skupnosti, podjetij in civilne družbe v vsej svoji raznolikosti. EU bi se morala zavzemati za ozemeljski pristop za doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Omogočiti bi morala dvosmerni dialog, pri katerem se bodo evropskim in nacionalnim strategijam pridružili regionalni in lokalni organi ter civilna družba in poklicne organizacije v pristopu k upravljanju, ki bo potekalo ne več ravneh in pri katerem bo sodelovalo več zainteresiranih strani. Predlagamo tudi, da bi ocenili prednosti te platforme, tako glede sestave kot glede namena, in razpravljali o tem, kako bi lahko v prihodnje čim bolj prispevala k našim predlogom za vključujočo, sodelovalno in pregledno strategijo za trajnostno Evropo do leta 2030. Nenazadnje bi si bilo treba še dodatno prizadevati za zagotovitev usklajenosti politik za trajnostni razvoj, kar pomeni, da bi morale vse politike EU prispevati k trajnostnemu razvoju v Evropi in zunaj nje.

Podali smo tudi nekaj konkretnih priporočil za okrepitev sedanjih orodij EU. Agenda za boljše pravno urejanje bi se lahko okrepila tako, da bi cilje in načela trajnostnega razvoja v celoti vključili v postopek oblikovanja politik. Oblikovalci politik EU bi morali boljše uporabljati in še izboljšati smernice za pripravo ocen učinka, da bi vanje vključili trajnostni razvoj. Vzpostaviti bi bilo treba cikel usklajevanja „Trajnostna Evropa“ z akcijskimi načrti za trajnostni razvoj EU ter poročili držav članic in Evropske komisije o trajnostnem razvoju in priporočili zanj. Postopek evropskega semestra bi se moral ravnati po strategiji za trajnostno Evropo do leta 2030 in bi moral

vključevati preverjanje trajnostnosti. Javne finance EU, tudi večletni finančni okvir, bi morale biti v celoti trajnostne, v finančnih uredbah pa bi morala biti v celoti vključena opredelitev okoljskih, družbenih in upravljaljskih tveganj. Na ravni držav članic bi bilo treba izvajati trajnostne fiskalne reforme, poiskati bi bilo treba rešitve za izogibanje davkom od dohodkov pravnih oseb in davčni damping ter v celoti izvajati akcijsko agendo iz Adis Abebe. Za informiranje prihodnjih odločevalcev bi morala EU še naprej razvijati združen in sodelovanju namenjen okvir za spremljanje, odgovornost in pregled, vključno s celovitim nizom kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja EU in kvalitativno analizo.

Podali smo tudi priporočila za posamezne sektorje. Trajnostnost bi morala usklajeno priti do izraza v vseh politikah in pobudah EU. V tem dokumentu pa smo določili pet področij politike EU, ki so ključni za doseg ciljev trajnostnega razvoja:

(1) še naprej bi bilo treba pospeševati, spodbujati in regulirati **trajnostno potrošnjo in proizvodnjo**, ob tem pa bi morali biti posebej pozorni na svetovne dobavne verige. Potrebujemo tudi zakonodajne, politične in finančne ukrepe, ki bi pospeševali ta prehod. Zmanjšati je treba odtis EU, sprejeti konvencijo o ravnanju z viri in oblikovati kazalnike na podlagi potrošnje. Trajnostnost bi morala biti sestavni del evropske industrijske strategije do leta 2030;

(2) EU bi morala vlagati v raziskave in razvoj, ljudi in njihovo nadarjenost, zaposljivost in socialno vključenost. V celoti bi bilo treba izvesti evropski steber socialnih pravic. Spodbujati bi bilo treba socialno in solidarnostno gospodarstvo. Okrepiti bi bilo treba naložbe v zdravje in dobro počutje, trajnostnost bi morala postati interdisciplinarna veda. Zagotavljati bi bilo treba kakovostno vzgojo, dati prednost podpori otrok in mladih ter uvesti regulativni okvir za zagotovitev varnih poti za prosilce za azil in migrante, hkrati pa okrepiti politiko integracij in vključevanja;

(3) podnebna in energetska politika. EU bi morala svoje podnebne in energetske ciljne vrednosti uskladiti z dogovorjenim ciljem omejitve povečanja temperature na svetovni ravni na 1,5 stopinje v primerjavi s predindustrijskimi stopnjami, hkrati pa okrepiti odpornost. Fosilna goriva bi bilo treba postopoma opustiti, povečati naložbe v energijsko učinkovitost in čisto energijo, spodbujati uvajanje rešitev, ki temeljijo na naravi. Manj bi moralo biti prometnih zastojev, spodbujati bi bilo treba trajnostno infrastrukturo in celovite načrte mobilnosti. EU bi morala tudi pomagati državam v razvoju pri prilagajanju na podnebne spremembe in krepitvi odpornosti nanje;

(4) hrana, kmetijstvo in raba zemljišč vključno s skupno kmetijsko politiko. EU bi morala zagotoviti, da bi bile vse naložbe v kmetijstvo skladne s Pogodbama EU, da bi zagotovili visoko raven zaščite zdravja ljudi, prehransko varnost ter zaščito in izboljšanje kakovosti okolja. Javna dohodkovna podpora bi morala podpirati proizvodnjo hrane, zagotavljanje javnih dobrin in opravljanje ekosistemskih storitev, hkrati pa skupnosti kmetovalcev zagotavljati primeren življenjski standard in omogočati prehod na trajnostne sisteme kmetijstva in hrane. Prednost bi bilo treba dati naložbam v okolju prijazne in gospodarsko izvedljive prakse ter raziskavam v zvezi z njimi, globalne verige vrednosti pa bi morale postati trajnostne.

(5) Kohezijska politika je pomembno naložbeno orodje za podporo izvajanju ciljev trajnostnega razvoja. Okrepiti bi morala krajevno umestitev ciljev, in sicer tako, da bi neposredno podpirala podnacionalne oblasti in agendo EU za mesta, še naprej spodbujala socialne cilje in dajala boljšo spodbudo naložbam v okolju prijaznejšo, bolj trajnostno infrastrukturo, tudi na podeželskih območjih.

Glede na nujnost ukrepanja Komisiji toplo priporočamo, da hitro in pravočasno sprejme nadaljevalne ukrepe na podlagi naših priporočil, tako da bo lahko Evropa v celoti in hitro izkoristila priložnost, ki jo trajnostni razvoj daje našim družbam. Za izvajanje naših zahtev bo potreben vključujoč pristop na podlagi sodelovanja in v celoti se zavezujemo, da ga bomo podprli. Naš končni cilj je zagotoviti, da bo trajnostni razvoj postal stalna značilnost oblikovanja evropskih politik.

Celotni prispevek večdeležniške platforme o ciljnih trajnostnega razvoja k dokumentu za razpravo „Za trajnostno Evropo do leta 2030“ je objavljen na naslovu https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/sdg_multi-stakeholder_platform_input_to_reflection_paper_sustainable_europe2.pdf